

P7_TA(2014)0233

2013. gada ziņojums par ES pilsonību

Eiropas Parlamenta 2014. gada 12. marta rezolūcija par 2013. gada ziņojumu par ES pilsonību: ES pilsoņi — jūsu tiesības, jūsu nākotne (2013/2186(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 27. oktobra ziņojumu „2010. gada ziņojums par ES pilsonību — likvidējot šķēršļus ES pilsoņu tiesību īstenošanai” (COM(2010)0603),
 - ņemot vērā Komisijas no 2012. gada 9. maija līdz 27. septembrim rīkotās sabiedriskās apspriešanas par ES pilsonību rezultātus,
 - ņemot vērā 2012. gada 29. marta rezolūciju par 2010. gada ziņojumu par ES pilsonību – likvidējot šķēršļus ES pilsoņu tiesību īstenošanai¹,
 - ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Eiropas Komisijas 2013. gada 19. februārī kopīgi rīkoto uzklauššanu „ES pilsonības priekšrocību maksimāla izmantošana” un 2013. gada 24. septembra uzklauššanu „Krīzes ietekme uz Eiropas iedzīvotājiem un demokrātiskās līdzdalības stiprināšana Savienības pārvaldībā”,
 - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 8. maija ziņojumu „2013. gada ziņojums par ES pilsonību. ES pilsoņi – jūsu tiesības, jūsu nākotne” (COM(2013)0269),
 - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Lūgumrakstu komitejas apspriedēm,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 227. pantā paredzētās tiesības iesniegt lūgumrakstu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību otro daļu „Diskriminācijas aizliegums un Savienības pilsonība” un Pamattiesību hartas V sadaļu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 9., 10. un 11. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu un Kultūras un izglītības komitejas atzinumu (A7-0107/2014),
- A. tā kā Lisabonas līgums ir uzlabojis ES pilsonības jēdzienu un no tās atvasinātās tiesības;
- B. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamentam ir viens no Eiropas pilsonības stūrakmeņiem, veidojot saziņu starp pilsoņiem un Eiropas iestādēm ar mērķi tuvināt ES saviem pilsoņiem, kā arī padarot ES par pilsoņiem arvien nozīmīgāku un uzticamāku jēdzienu;

¹ OV C 257 E, 6.9.2013., 74. lpp.

- C. tā kā Savienības pilsoņu tiesības ir iekļautas Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;
- D. tā kā visas dalībvalstis ir apņēmušās ievērot kopīgi pieņemtos noteikumus par katra Savienības pilsoņa tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties tās teritorijā, nediskrimināciju un Eiropas Savienības kopīgajām vērtībām, jo īpaši ievērot pamattiesības, tostarp arī pie minoritātēm piederošu personu tiesības; tā kā īpaša uzmanība būtu jāpievērš valsts pilsonībai un no tās izrietošām minoritāšu tiesībām; tā kā jāizbeidz pamattiesību pārkāpumi saistībā ar pilsonību visās dalībvalstīs, lai novērstu dubultus standartus un/vai diskrimināciju; tā kā romu minoritāte joprojām saskaras ar plašu diskrimināciju un romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanas progress joprojām ir ierobežots;
- E. tā kā cilvēku brīva pārvietošanās ir viens no ES pilsonības pamatelementiem un var veicināt neatbilstības samazināšanu starp darbvietām un prasmēm iekšējā tirgū; tā kā saskaņā ar 2013. gada februāra *Flash Eurobarometer* veikto aptauju vairāk nekā divas trešdaļas no respondentiem lielā mērā piekrīt, ka cilvēku brīva pārvietošanās ES dod vispārēju ieguvumu viņu pašu valsts ekonomikai; tā kā Šengenas nolīguma kritērijiem vajadzētu būt lielākā mērā tehniska rakstura un tos nevajadzētu izmantot, lai ierobežotu pilsoņu iespējas brīvi pārvietoties;
- F. tā kā dažās ES valstīs joprojām ir sastopama diskriminācija tautības dēļ;
- G. tā kā lūgumrakstos ir skarts arī jautājums par valsts pilsonības iegūšanu un tās atsavināšanu, jo īpaši ņemot vērā to, kā tas ietekmē Eiropas pilsonību; tā kā daudzi lūgumrakstu iesniedzēji, no kuriem daudzi pieder pie dalībvalsts minoritātēm, ir pauduši vēlmi, lai ar valstspiederību saistītie likumi Eiropā būtu saskaņotāki;
- H. tā kā ir saņemtas dažādas sūdzības saistībā ar tiesībām balsot Eiropas un pašvaldību vēlēšanās, kā arī saistībā ar tiesību zaudēšanu piedalīties valsts mēroga vēlēšanās pēc ārzemēs pavadīta laikposma;
- I. tā kā sabiedrības uzticēšanās Eiropas Savienībai ir mazinājusies un Eiropas pilsoņi pieredz grūtu laikposmu, ko izraisījusi smaga ekonomikas un sociālā krīze;
- J. tā kā 2014. gada vēlēšanas būs pirmās vēlēšanas, ko rīko pēc tam, kad spēkā stājās Lisabonas līgums, kas ievērojami paplašina Eiropas Parlamenta pilnvaras; tā kā Eiropas vēlēšanas ir iespēja nostiprināt sabiedrības uzticēšanos politiskajai sistēmai, veidot Eiropas sabiedrisko telpu un palielināt pilsoņu spēju izteikties un nozīmi, kas ir viens no svarīgākajiem priekšnosacījumiem demokrātijas stiprināšanā dalībvalstīs un ES; tā kā Eiropas Parlamenta demokrātiska un pārredzama darbība ir viens no galvenajiem līdzekļiem Eiropas vērtību un integrācijas veicināšanā;
- K. tā kā Eiropas Savienība ar saviem līgumiem un Pamattiesību hartu aizstāv tādu Eiropu, kurā tiek ievērotas tiesības un demokrātijas, brīvības, solidaritātes un drošības vērtības un kura garantē Eiropas pilsoņiem labāku aizsardzību;
- L. tā kā Eiropas Parlaments ir pilsoņu tiešais pārstāvis Savienības līmenī un pilsoņiem ir demokrātiskas tiesības kandidēt un piedalīties Eiropas vēlēšanās, pat ja viņi dzīvo dalībvalstī, kas nav viņu izcelsmes dalībvalsts; tā kā ne visās dalībvalstīs tiek pietiekami sekmētas un izceltas to Eiropas pilsoņu tiesības balsot Eiropas un vietējās vēlēšanās, kuri dzīvo citā dalībvalstī,

M. tā kā Eiropas Savienība ir izveidojusi jaunas tiesības Eiropas pilsoņiem organizēt un atbalstīt Eiropas pilsoņu iniciatīvu, iesniedzot Eiropas iestādēm savus politikas priekšlikumus, un šīs tiesības kopš 2012. gada 1. aprīļa ir izmantojuši miljoniem Eiropas pilsoņu,

1. atzinīgi vērtē Komisijas 2013. gada ziņojumu par ES pilsonību (COM(2013)0269), kurā tiek sniegta informācija par divpadsmit jauniem pasākumiem sešās jomās nolūkā stiprināt ES pilsoņu tiesības;
2. atzinīgi vērtē to, ka Komisija un citas iestādes šajā laikā ir īstenojušas lielāko daļu no 25 pasākumiem, kas paredzēti Komisijas 2010. gada ziņojumā par ES pilsonību;
3. uzsver, ka pilsoņiem jāspēj pieņemt apzinātus lēmumus par savām Līgumos paredzētajām tiesībām un tādēļ viņiem jābūt piekļuvei visai nepieciešamai informācijai, galveno uzmanību pievēršot ne tikai abstraktām tiesībām, bet arī praktiskai informācijai par ekonomikas, sociālajiem, administratīvajiem, tiesiskajiem un kultūras jautājumiem; aicina valsts, reģionālās un vietējās iestādes veicināt labāku sapratni par ES pilsonību un izskaidrot, kādu praktisku labumu tā var dot katram indivīdam;
4. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot pilsoņu informētību par viņu tiesībām, izmantojot *Europe Direct* informācijas centru tīklu un portālu „Tava Eiropa” un mudina dalībvalstis palielināt centienus izplatīt starp pilsoņiem un uzņēmumiem zināšanas par *SOLVIT* — iekšējā tirgus problēmu risināšanas tīklu; šajā sakarībā ierosina, ka tiek sniegta plašāka informācija par Eiropas pilsonību, izmantojot Eiropas dienas svinēšanu 9. maijā;
5. mudina Komisiju nodrošināt, ka tās publiskās apspriešanas ir pieejamas visās ES oficiālajās valodās, lai nodrošinātu, ka nenotiek diskriminācija valodas dēļ; norāda uz Parlamenta un jo īpaši Līgumrakstu komitejas darbībām sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās, kas ir lielisks veids, kā izveidot sadarbību un dialogu ar iedzīvotājiem;
6. mudina dalībvalstis skolu mācību programmās vairāk iekļaut politisko izglītošanu ES jautājumos, atbilstīgi pielāgot skolotāju apmācību un nodrošināt šajā sakarībā nepieciešamās prasmes un resursus; uzsver, ka pieejamai izglītībai ir būtiska nozīme nākamo pilsoņu izglītošanā, dodot viņiem iespēju apgūt vispārīgo zināšanu pamatus, veicinot atbildības uzņemšanos, solidaritāti un savstarpējo sapratni un pastiprinot sociālo kohēziju; šajā sakarībā norāda, ka izglītība ir būtiska, lai dotu iespēju indivīdiem būt gataviem pilnībā piedalīties demokrātiskajā, sociālajā un kultūras dzīvē un tālab uzskata, ka nedrīkst ievērojami samazināt izglītībai paredzēto finansējumu;
7. uzskata, ka ir īpaši svarīgi veicināt sabiedriskā darba atzīšanu, novērtēt tādā veidā iegūtās kompetences un prasmes un novērst brīvas pārvietošanās šķēršļus;
8. uzsver organizētas pilsoniskās sabiedrības nozīmi aktīvas Eiropas pilsonības nostiprināšanā; tādējādi uzskata, ka ir svarīgi arī turpmāk sekmēt minēto organizāciju pārrobežu darbu birokrātiskā sloga mazināšanā un nodrošināt pietiekamu finansējumu; atkārtoti aicina¹ izveidot Eiropas asociācijas statūtus, jo tas var veicināt projektu veidošanu starp dažādu Eiropas Savienības dalībvalstu iedzīvotājiem pārnacionālas organizācijas ietvaros; uzsver,

¹ Eiropas Parlamenta 2011. gada 10. marta deklarācija par Eiropas statūtu izveidi savstarpējām sabiedrībām, asociācijām un fondiem (OV C 199 E, 7.7.2012., 187. lpp.).

ka ir jāizveido strukturēta sistēma attiecībā uz Eiropas pilsonisko dialogu, kas ļautu piemērot praksē pilsonisko līdzdalību;

9. ar nožēlu norāda uz ES līgumu daļu neievērošanu dažās dalībvalstīs, kas nelabvēlīgi ietekmē un rada *de facto* atšķirības pilsoņu tiesībās, kurām saskaņā ar ES līgumiem vajadzētu būt vienādām;
10. apzinās, cik liela nozīme ir tam, vai dalībvalstis pareizi īsteno Eiropas tiesību aktus; uzskata, ka vēl jāveic uzlabojumi un ka jāpaplašina sadarbība starp Eiropas Savienības iestādēm un vietējām un valsts iestādēm; uzskata, ka lielāka sadarbība būs efektīvs līdzeklis neformālai problēmu risināšanai, jo īpaši administratīvu šķēršļu novēršanai; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas nodomu, sākot no 2013. gada un īstenojot tās pilsētu sadraudzības sistēmas programmu „Eiropa pilsoņiem”, atbalstīt paraugprakses apmaiņu starp pašvaldībām un projektiem ar mērķi stiprināt zināšanas par pilsoņu tiesībām un to pareizu īstenošanu; uzskata, ka praktisks instrumentu kopums par ES pilsoņu tiesībām, kas īpaši izveidots pašvaldību un reģionālām iestādēm, turpmāk uzlabotu pareizu to īstenošanu;
11. pauž nožēlu, ka vecākiem un bērniem atšķiršanas vai šķiršanās gadījumā nav visās dalībvalstīs vienādas iespējas izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus; tāpēc simtiem vecāku no Eiropas ir sazinājušies ar Lūgumrakstu komiteju, lai mudinātu to aktīvāk rīkoties šajā jomā, neraugoties uz tās ierobežoto kompetenci;
12. cer, ka jaunais lūgumrakstu tīmekļa portāls, kas būs pieejams no 2014. gada sākuma, padarīs lūgumraksta iesniegšanas procesu par pievilcīgu, pārredzamu un lietotājam draudzīgu instrumentu; aicina Komisiju un citas iestādes pienācīgi atspoguļot lūgumrakstu iesniegšanas procesu savās tīmekļvietnēs;
13. atzinīgi vērtē to, ka 2013. gada novembrī trīs ļoti atšķirīgas Eiropas pilsoņu iniciatīvas (EPI) ir savākušas nepieciešamo skaitu parakstu; atzinīgi vērtē plānotās uzklaušanās ar sekmīgo EPI organizētājiem pirms Eiropas vēlēšanām; aicina dalībvalstis sekmēt tiesības organizēt EPI un atbalstīt tās, kā arī īstenot Regulu (ES) Nr. 211/2011 par Eiropas pilsoņu iniciatīvu ietverošā veidā, nodrošinot, ka tās ir gatavas apstiprināt gan savu ārvalstīs dzīvojošo pilsoņu parakstus, gan arī savā teritorijā dzīvojošo citu dalībvalstu pilsoņu parakstus;
14. aicina visas dalībvalstis, kurās vēl nav valsts ombuda, to izraudzīties, lai piepildītu visu Eiropas pilsoņu cerības; līdz šai dienai valsts ombuda nav tikai Vācijā un Itālijā;
15. aicina Komisiju regulāri pārraudzīt veidu, kādā dalībvalstīs tiek risinātas ar ES pilsoņu un viņu radnieku iebraukšanu un pastāvīgo uzturēšanos valstī saistītās administratīvās formalitātes; aicina Komisiju aktīvi iesaistīties, lai nodrošinātu, ka dalībvalstīs īstenojamās procedūrās tiek pilnībā ievērotas Eiropas Savienības līgumos atzītās vērtības un cilvēktiesības; uzsver, ka viens no vienotā tirgus pamatpīlāriem ir darbaspēka mobilitāte; uzsver ES migrantu darbaspēka ļoti labvēlīgo ietekmi uz dalībvalstu ekonomiku; šajā sakarībā aicina Komisiju cieši uzraudzīt situāciju un veikt atbilstošos pasākumus, lai novērstu iespējamus šķēršļus un pārmērīgu birokrātiju, kas valsts līmenī uzlikta šai pamatbrīvībai;
16. atzīst, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru¹ nosacījumi attiecībā uz dalībvalsts pilsonības piešķiršanu un atsavināšanu tiek reglamentēti tikai un vienīgi

¹ Nesens apliecinājums tam — 2010. gada 2. marta spriedums, C-135/08, *Rottmann* lietā.

katras atsevišķās dalībvalsts tiesību aktos; tomēr aicina dalībvalstis ciešāk sadarboties un strukturētāk apmainīties ar informāciju par paraugpraksi attiecībā uz saviem valstspiederības likumiem, lai nodrošinātu pamattiesības un jo īpaši juridisko noteiktību pilsoņiem; aicina izveidot visaptverošas kopīgas pamatnostādnes, kurās precizēta saistība starp valsts un Eiropas pilsonību;

17. aicina dalībvalstis, kas liedz vēlēšanu tiesības tiem valstspiederīgajiem, kuri ir izvēlējušies ilgstoši dzīvot citā valstī, izbeigt šo praksi un atbilstoši pārskatīt savus tiesību aktus, lai nodrošinātu viņiem visas pilsoniskās tiesības; ierosina dalībvalstīm veikt pasākumus, lai efektīvi palīdzētu pilsoņiem, kuri vēlas piedalīties vai kandidēt vēlēšanās valstīs, kas nav viņu izcelsmes valsts; uzsver ES pilsoņu nepieciešamību īstenot savas izcelsmes valsts vēlēšanu tiesības tās dalībvalsts vēlēšanās, kurā viņi dzīvo;
18. aicina dalībvalstis aizsargāt un stiprināt ES pilsonības jēdzienu, novēršot jebkādas diskriminācijas veidus tautības dēļ; izsaka nožēlu par jebkādu populistisku retoriku, kuras mērķis ir īstenot diskriminējošu praksi, balstoties tikai uz tautību;
19. aicina Eiropas politiskās partijas un to filiāles valstīs organizēt pārredzamas vēlēšanu kampaņas pirms 2014. gada Eiropas vēlēšanām un efektīvi risināt problēmu saistībā ar to, ka vēlēšanās piedalās arvien mazāks skaits vēlētāju un ka paplašinās plaisa starp pilsoņiem un ES iestādēm; uzskata, ka Eiropas politisko partiju kandidātu izvirzīšana no visas Eiropas Komisijas priekšsēdētāja amatam ir būtisks solis uz priekšu patiesas Eiropas publiskās telpas izveidošanā, bet ir pārliecināts, ka vēlēšanu kampaņas eiropēizācijas izredzes var sasniegt tikai ar darbībām visas Eiropas līmenī un ar vietējo un valsts plašsaziņas līdzekļu, jo īpaši publisko plašsaziņas līdzekļu radio, TV un interneta jomā, tīkliem;
20. uzsver, cik svarīgi ir informēt iedzīvotājus, ka viņiem ir tiesības balsot pašvaldību un Eiropas vēlēšanās arī tad, ja viņi dzīvo ārpus savas mītnes valsts, un nodrošināt šīs tiesības izmantojot dažādus līdzekļus, mudina Komisiju negaidīt līdz 2014. gada maijam, bet ātrāk izdot rokasgrāmatu, kurā šīs ES tiesības izklāstītas „skaidrā un vienkāršā valodā”;
21. aicina Savienības iestādes, struktūras, birojus un aģentūras vēl vairāk uzlabot pārredzamību un nodrošināt vieglu un lietotājiem draudzīgu piekļuvi dokumentiem, jo tas ļauj pilsoņiem ciešāk iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā; aicina Savienības iestādes, galvenokārt Eiropas Komisiju, pēc iespējas ātri ievērot efektīvākas procedūras Eiropas pilsoņu pamatoto prasību izpildei; aicina visas Savienības iestādes un it īpaši Parlamentu nodrošināt pārredzamību un pārskatatbildību vienlīdzīgā apmērā;
22. atzinīgi vērtē nesen pieņemto divu ES pamatprogrammu — Pilsonības tiesību programmas un programmas „Eiropa pilsoņiem” — finansēšanas darbības ES pilsonības jomā no 2014. gada līdz 2020. gadam; izsaka dziļu nožēlu, ka salīdzinājumā ar laikposmu no 2007. gada līdz 2013. gadam dalībvalstu valdības ir būtiski samazinājušas budžetu, jo īpaši programmai „Eiropa pilsoņiem”, kas atbalsta aktīvas Eiropas pilsonības projektus;
23. pauž nopietnas bažas par lūgumrakstiem, kuros ir stāstīts par dažu iedzīvotāju neskaidro stāvokli, kuri sava statusa dēļ nespēj pilnībā baudīt tiesības uz brīvu pārvietošanos vai neierobežotas tiesības piedalīties vietējās vēlēšanās; aicina Eiropas Komisiju un attiecīgās dalībvalstis šādos gadījumos veicināt minēto personu statusa legalizāciju;
24. pauž nopietnas bažas par šķēršļiem, ar kuriem pilsoņi joprojām sastopas, īstenojot savas individuālās tiesības iekšējā tirgū, un uzskata, ka pašreizējā ekonomiskā nedrošība Eiropā

jārisina, novēršot arī minētos šķēršļus; tāpēc atzinīgi vērtē Komisijas paziņotās jaunās iniciatīvas nostiprināt pilsoņu kā patērētāju un darbinieku lomu visā Eiropā;

25. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot informācijas apmaiņu par stažēšanās un mācekļības iespējām citās ES valstīs, izmantojot *EURES* tīklu; uztraucas par bezdarba līmeni, īpaši, kad tas skar jauniešus; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Padomes ieteikumam par kvalitatīvu stažēšanās sistēmu¹ un aicina dalībvalstis respektēt šajās pamatnostādnēs noteiktos principus;
26. aicina dalībvalstis labāk informēt Eiropas pilsoņus par viņu tiesībām un pienākumiem un sekmēt vienādu piekļuvi šīm tiesībām gan pilsoņu izcelsmes valstī, gan citā dalībvalstī;
27. vērš uzmanību uz dažu lūgumraksta iesniedzēju, galvenokārt emigrējušu ES pilsoņu, sūdzībām, kurās viņi ziņo par problēmām, ar kādām viņi dažādās valstīs saskaras saistībā ar nekustamā īpašuma iegādi, nodošanu un īpašumtiesībām uz to;
28. apzinās problēmas, ar kādām saskaras personas ar invaliditāti, īstenojot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, un aicina ieviest visā Eiropā derīgu personām ar invaliditāti paredzētu identitātes karti;
29. aicina dalībvalstis īstenot saskaņošanas un sadarbības pasākumus, lai pārrobežu kontekstā efektīvi risinātu jautājumus par dubultu aplikšanu ar nodokli, reģistrējot automašīnu, diskriminēšanu nodokļu jomā un nodokļu dubulto uzlikšanu un lai labāk ņemtu vērā darba ņēmēju pārrobežu mobilitātes reālo izpausmi; uzskata, ka nodokļu dubultās uzlikšanas jautājumi nav pietiekami risināti spēkā esošajās divpusējās nodokļu konvencijās vai atsevišķām dalībvalstīm veicot vienpusējas darbības, tādēļ būtu nepieciešama saskaņota darbība Savienības līmenī;
30. pauž nožēlu par pārrobežu šķēršļiem pilsoniskos un sociālos jautājumos, piemēram, ģimenes tiesību vai pensiju jautājumos, kas neļauj daudziem pilsoņiem pilnībā izmantot ES pilsonību;
31. atgādina, ka ES pilsoņiem tādas trešās valsts teritorijā, kurā tā dalībvalsts, kuras pilsoņi viņi ir, nav pārstāvēta, tiek nodrošināta jebkuras dalībvalsts diplomātisko vai konsulāro iestāžu aizsardzība, ievērojot tādus pašus nosacījumus, kādi ir attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem, un uzsver šāda noteikuma kā pamatprincipa nozīmi;
32. aicina dalībvalstis pēc iespējas drīz izveidot vienotu kontaktpunktu katrā dalībvalstī, lai koordinētu projektus, kuriem ir pārrobežu ietekme, piemēram, projektus ar ietekmi sociālajā jomā — ārkārtas situāciju dienestus; tas jo īpaši attiecas uz projektiem, kas ietekmē vidi, piemēram, vēja enerģijas projektiem, kurus dažkārt vispār neapspriež ar pierobežas iedzīvotājiem un par kuriem netiek veikts ietekmes novērtējums;
33. aicina Komisiju rūpīgi novērtēt priekšrocības un problēmas, kuras identificējis Eiropas Pilsoņu gads (2013. gads); pauž nožēlu par to, ka nepietiekama finansējuma un politiskās gribas trūkuma dēļ Eiropas Pilsoņu gads tika ļoti maz atspoguļots plašsaziņas līdzekļos un neizraisīja plašas un publiski pamanāmas debates par Eiropas pilsonību, kuras varēja veicināt uzlabotus vai no jauna noteiktus instrumentus;

¹ COM(2013)0857.

34. aicina Komisiju iesniegt priekšlikumus par sabiedriskā darba, kas ir pilsonības veicinātājs, atzīšanu;
35. aicina Komisiju publicēt un izplatīt skaidrojumu par pilsoņu tiesībām pirms un pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā, lai atjaunotu pilsoņu uzticēšanos;
36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas ombudam un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.